

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

Vytauto g. 12, 65184 Varėna, tel. (8 310) 32 000, faks. (8 310) 51 200, el. p. meras@varena.lt.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos
Kauno valdybai
Spaustuvininkų g. 7, 44307 Kaunas

2020-12-18 Nr. PSD-4423-(119.)

IŠVADA

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE

Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, 4 dalies 4 ir 5 punktais, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Varėnos rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2019-2021 metų programa, patvirtinta Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T-VIII-1107 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2019-2021 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, atsižvelgdamas į anoniminės korupcijos pasireiškimo tikimybės anketos atsakymus atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje (pridedama).

Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra prielaida, kad valstybės ar savivaldybės įstaigai įgyvendinant jai nustatytus uždavinius, gali kilti pavojus pasireikšti korupcijai padarant korupcinio pobūdžio nusikalstamas ar kitas su korupcija susijusias veikas. Ši prielaida laikoma didele, kai atitinkama įstaigos veiklos sritis atitinka bent vieną Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą kriterijų.

Pasirenkant žemės ūkio technikos techninės apžiūros sritį buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus ir padaryta prielaida, kad analizuojama sritis visiškai ar iš dalies gali atitikti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 3 ir 4 punktus:

1. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;

2. Veikla susijusi su leidimų, nuolaidų lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Analizuojamas laikotarpis – nuo 2019-10-01 iki 2020-09-30. Analizuojamos veiklos korupcijos rizikos pasireiškimo galimybės nustatymas atliktas pirmą kartą.

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas pasireikšti korupcijai žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje.

Analizuojamas objektas – techninės apžiūros talonų, žemės ūkio technikai, išdavimo sritis.

Subjektai – Varėnos rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyrius.

Vertinimo planavimas ir organizavimas – vertinimą atliko Varėnos rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausioji specialistė Toma Prakopimienė, veikianti pagal Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 3 d. įsakymą Nr. DV-421 „Dėl asmens, atsakingo už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę, paskyrimo“ ir Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. DV-523 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjo, vedėjo pavaduotojo ir vyriausiųjų specialistų pareigybių aprašymo tvirtinimo“.

Vertinimo metodologija:

- Lietuvos Respublikos teisės aktų ir dokumentų analizė;
- Savivaldybės vidaus teisės aktų ir procedūrų dokumentų analizė;
- Lyginamasis metodas;
- Žodinės apklausos metodas (interviu) renkant informaciją tiesiogiai bendraujant su Varėnos rajono administracijos Žemės ūkio ir kaimo reikalų ir Personalo skyriaus darbuotojais;
- Viešai prieinamos informacijos stebėjimas ir analizavimas (Savivaldybės internetinis tinklalapis, kita informacija).

Analizės atlikimo metu buvo vertinama ar pasirinktoje srityje nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar nėra tikimybės korupcijos apraiškos, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančys subjektai, atskirtos sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų valstybės tarnautojams veikti savo nuožiūra, ar aiški sprendimų apskundimo tvarka.

ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR VERTINIMAS ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKOS TECHNINĖS APŽIŪROS SRITYJE

Vertinamuoju laikotarpiu Varėnos rajono savivaldybėje veikla, susijusi su žemės ūkio technikos technine apžiūra, buvo reglamentuota ir vykdoma vadovaujantis:

- LR Vyriausybės 2006 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 247 „Dėl Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“;
- LR žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“;
- LR žemės ūkio ministro 2007 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 3D-40 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, suderintas 2007-01-23 raštu Nr. 1D-719 (13) su LR Vidaus reikalų ministerija ir 2007-01-31 raštu Nr. (18)-8D-86 su Lietuvos savivaldybių asociacija;
- LR Žemės ūkio ministro 2002 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų techninės apžiūros tvarkos“;
- Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. DV-456 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vedėjo, vyriausiųjų specialistų ir vyresniojo specialisto pareigybių aprašymų patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 39 p. nustatyta, kad viena iš savivaldybėms priskirtų savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų) funkcijų yra „<...> leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.“

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 str. 17 d., apibrėžianti administracinių paslaugų sąvoką, leidimų išdavimą apibūdina kaip viešojo administravimo subjektų veiksmus: „*Administracinė paslauga* – viešojo administravimo subjekto veiksmai, apimantys leidimų, licencijų ar dokumentų, kuriais patvirtinamas tam tikras juridinis faktas, išdavimą, asmenų deklaracijų priėmimą ir tvarkymą, asmenų konsultavimą viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais, įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimą asmenims, administracinės procedūros vykdymą“. Šio įstatymo 15 str. 2 d. nustatyta, kad „Administracines paslaugas teikia tik viešojo administravimo subjektai. Viešojo administravimo subjektas turi sudaryti savo teikiamų administracinių paslaugų sąrašą ir, vadovaudamasis vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais šių paslaugų teikimą, patvirtinti administracinių paslaugų teikimo aprašymus.“

LR Žemės ūkio ministro 2002 m. gegužės 30 d. įsakyme Nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų techninės apžiūros tvarkos“ (toliau tekste – Techninės apžiūros tvarka) nurodoma, kad „*traktorių techninę apžiūrą atlieka savivaldybės*, išskyrus T5 kategorijos ratinius traktorius, dažniausiai naudojamus viešuosiuose keliuose vežimams už atlygį, kurių didžiausias projektinis greitis yra didesnis kaip 40 km/h ir kurių techninė apžiūra atliekama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka“.

Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 30 įsakymu Nr. DV-1212 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės veiklos dokumentų, administracinių paslaugų valdymo

ir interesantų aptarnavimo reglamento ir Varėnos rajono savivaldybės administracinių paslaugų sąrašo tvirtinimo“ patvirtino Varėnos rajono savivaldybės veiklos dokumentų, administracinių paslaugų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamentą (toliau – Reglamentas) ir Varėnos rajono savivaldybės teikiamų administracinių paslaugų sąrašą (toliau – Sąrašas). Sąrašo 15-18 punktas nurodo, kad Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra yra viena iš Savivaldybės teikiamų paslaugų. Atitinkamai Sąrašo nurodoma, kad paslaugos vadovas yra Žemės ūkio *skyriaus vedėjas, o paslaugos teikėjas – skyriaus vedėjo pavaduotojas.*

Vertinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 15 d. įsakymą Nr. DV-456 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vedėjo, vyriausiųjų specialistų ir vyresniojo specialisto pareigybių aprašymų patvirtinimo“, *žemės ūkio technikos techninė apžiūra buvo paskirta vykdyti Varėnos rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vyriausiajam specialistui.* Pareigybės aprašyme nurodoma, kad vyriausiasis specialistas atsakingas už žemės ūkio technikos registravimą ir priežiūrą.

Analizuojant Varėnos rajono savivaldybės administracijos priimtus vidaus teisės aktus, konstatuotina, kad bet kurios administracinės procedūros skaidrumas užtikrinamas bendrosiomis teisės normomis, taikomomis ne išskirtinai leidimų ar talonų, kaip analizuojama, išdavimo sričiai, bet visoms savivaldybės administruojamoms sritims. Šios, bendro pobūdžio sprendimo priėmimo proceso vidaus kontrolės, normos įtvirtintos Reglamento 69 punkte, pradedant užduočių tiesioginiam vykdytojui suformavimu ir baigiant padalinių darbuotojams pavestų užduočių įvykdymu: „Savivaldybės vadovybės rezoliucijų pagrindu suformuotos užduoties atsakingas vykdytojas yra atitinkamo padalinio vadovas. Varėnos rajono savivaldybės administracijos padalinių vadovai, kaip atsakingi vykdytojai, Savivaldybės vadovybės rezoliucijų pagrindu gali formuoti užduotis pavaldiems padalinių darbuotojams. Struktūrinių padalinių vadovų užduotis pavaldiems darbuotojams įveda DVS „Kontora“ ir jas kontroliuoja padalinių vadovai ar jų paskirti darbuotojai.“.

Varėnos rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų tarnybinius ar darbo uždavinius, funkcijas, teises, veiklos organizavimą bei atsakomybę nustato teisės aktai. Vertinamuoju laikotarpiu subjektas, atsakingas už žemės ūkio technikos techninę apžiūrą, veikė ir buvo atskaitingas savo tiesioginiam vadovui pagal savo pareiginius nuostatus, Varėnos rajono savivaldybės administracijos metinį veiklos planą, Varėnos rajono savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisykles, Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos vertinimo dokumentus, Skyriaus veiklos nuostatus. Su visais šiais teisės aktais darbuotojas supažindintas naudojantis dokumentų valdymo sistema „Kontora“ arba pasirašytinai.

Visuose valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių aprašymuose yra nustatomas tiesioginis pavaldumas. Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio

15 d. įsakyme Nr. DV-456 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vedėjo, vyriausių specialistų ir vyresniojo specialisto pareigybių aprašymų patvirtinimo“ aprašytuose vyr. specialisto pareiginiuose nuostatuose nurodoma, kad subjektas pavaldus skyriaus vedėjui, o šis – Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriui.

Techninės apžiūros tvarkoje nurodoma aiški ir išsami žemės ūkio technikos techninė apžiūra: „techninė apžiūra atliekama teritoriniu principu, išvykstant į traktorių buvimo vietą, siekiant vienoje vietoje patikrinti kuo didesnę traktorių kiekį. Tuo tikslu savivaldybės sudaro ir viešai paskelbia techninių apžiūrų grafikus, rekomenduodamos techninės apžiūros laiką ir vietą, numatant galimybę panaudoti žemės ūkio bendrovių, įmonių technikos kiemus ir kitas priemones.“ Savivaldybės sudarytas techninės apžiūros grafikas skelbiamas viešai interneto puslapyje www.varena.lt, vietiniame laikraštyje „Merkio kraštas“, informacija pateikiama seniūnijų skelbimų lentose.

Nagrinėjamu laikotarpiu Varėnos rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vyr. specialistas pasirašė 845 žemės ūkio technikos techninės priežiūros talonus.

Traktorių techninės apžiūros atliekamos kas dveji metai, išskyrus naujus traktorius. Nauji traktoriai nuo pirmos traktoriaus registracijos datos trejus metus eksploatuojami be techninės apžiūros. Techninės apžiūros talonas naujiems traktoriams neprivalomas, tačiau tokį taloną įregistruotam naujam traktoriui jo savininkas (valdytojas), pateikęs traktoriaus registracijos liudijimą, gali gauti Techninės apžiūros tvarkos 12 punkte nustatyta tvarka. Naujam traktoriui techninės apžiūros talonas išduodamas be Techninės apžiūros tvarkos 11 punkte numatyto tikrinimo, kitos techninės apžiūros data nurodoma po trejų metų nuo pirmosios registracijos datos.

Techninės apžiūros tvarkoje nurodoma, kad norint pateikti žemės ūkio techniką techninei apžiūrai, asmuo turi būti sumokėjęs LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarime Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintą rinkliavą.

Subjektas, atliekantis žemės ūkio technikos techninę apžiūrą, nuvykęs į vietą ir susipažinęs su tikrinamos transporto priemonės registracijos dokumentais, transporto priemonės valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimu, dokumentu apie sumokėtą valstybės rinkliavą ir traktorininko pažymėjimu ar kitu dokumentu, suteikiančiu teisę vairuoti traktorių, apžiūri tikrinamą transporto priemonę. Apžiūros metu subjektas tikrina ir įvertina traktoriaus techninę būklę, komplektiškumą, ar sistemų, junginių veikimas atitinka techninius reikalavimus eksploatuojamiems traktoriams, savaeigėms ir žemės ūkio mašinoms bei jų priekaboms, Kelių eismo taisyklių bei traktoriaus gamintojo nurodytus reikalavimus.

Jeigu traktorius atitinka Techninės apžiūros tvarkos 11 punkte numatytus reikalavimus, atlikus techninę apžiūrą išduodamas techninės apžiūros talonas, kuriame nurodoma techninės

apžiūros atlikimo ir kitos techninės apžiūros data. Taloną pasirašo techninę apžiūrą atlikęs savivaldybės valstybės tarnautojas, dėdamas spaudą su savo vardu ir pavarde. Kitos techninės apžiūros metu išduodamas naujas techninės apžiūros talonas. Priimtas sprendimas registruojamas VI Žemės ūkio ir kaimo verslo centro Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinėje sistemoje.

Nagrinėjamu laikotarpiu reikalavimų neatitiko ir techninės apžiūros talonai iš pirmo karto nebuvo išduoti 20 žemės ūkio technikos transporto priemonių.

Techninės apžiūros tvarkos 13 punktas nurodo, kad Jeigu traktorius neatitinka 11 punkte numatytų reikalavimų, išduodama Techninės apžiūros tvarkos nurodyta techninės apžiūros rezultatų kortelė. Duomenys apie traktorių, neatitinkantį techninių reikalavimų, įtraukiami į *Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinę sistemą* ir įrašoma „techninių reikalavimų neatitinka“, nurodoma data. Pakartotinai atliekamos techninės apžiūros metu tikrinami tik tie reikalavimai, kurių traktorius neatitiko. Pakartotinai atlikus techninę apžiūrą, registre įrašomi nauji duomenys pagal apžiūros rezultatus. Pakartotinė techninė apžiūra turi būti atlikta per 30 kalendorinių dienų, vėliau atliekama nauja apžiūra.

Toks sprendimas, atsisakyti išduoti techninės apžiūros taloną, yra priimamas vienasmeniškai. Nors Techninės apžiūros tvarkoje įtvirtintas atsisakymo išduoti techninės apžiūros taloną įforminimas - duomenys apie traktorių, neatitinkantį techninių reikalavimų, įtraukiami į Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinę sistemą ir įrašoma „techninių reikalavimų neatitinka“ – *tačiau šis administracinis veiksmas subjekto, atsakingo už žemės ūkio technikos techninės apžiūrą, nėra atliekamas*. Po techninės apžiūros vyriausias specialistas betarpiškai pareiškėjui įvardija nustatytus trūkumus, tačiau nepateikia talono, nepateikia atsisakymo pasirašyti ir išduoti techninės apžiūros taloną raštus, kuriame būtų išaiškinti atsisakymo teisiniai motyvai, surašyti žemės ūkio technikos trūkumai, bei išaiškinta tokio atsisakymo apskundimo tvarka.

Kaip jau minėta, vidinių teisės aktų, reglamentuojančių techninio talono (ne)išdavimą nėra, tačiau tokius sprendimus galima apskusti bendra tvarka, kuri numatyta Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme. Viešojo administravimo įstatymo 36 str. nurodoma, kad: „Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinės procedūros sprendimą savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka.“

Korupcijos tikimybės nustatymo metu matoma, kad žemės ūkio technikos techninės apžiūros sritis nėra pakankamai reglamentuota, tačiau vertinimo laikotarpiu nebuvo nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejų, nenustatyta ir mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė ar kitokia teisinė atsakomybė. Taip pat analizuojamu laikotarpiu vertinamoje srityje gyventojų skundų, pranešimų dėl veiklos bei priimtų sprendimų teisėtumo,

pagrįstumo, ar procedūrų vilkinimo negauta. Taip pat negauta oficialių pranešimų dėl atsakingo valstybės tarnautojo veiksmų.

Kaip laikomasi Techninės apžiūros tvarkos reikalavimų, tikrina Žemės ūkio ministerijos struktūrinis padalinys, atsakingas už traktorių techninės apžiūros kontrolę atlikdamas kontrolinius patikrinimus. Tokių patikrinimų, vertinamuoju laikotarpiu, nebuvo.

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VERTINIMO VEIKSNIAI IR IŠVADOS

Išanalizavus korupcijos pasireiškimo tikimybę žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje, darytina išvada, kad esama padėtis Varėnos rajono savivaldybės administracijoje, Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriuje, atitinka nustatytą galiojantį reglamentavimą, tačiau *vidinių teisės aktų nebūvimas ir techninio talono neišdavimo procedūros nesilaikymas* sukuria teorinę galimybę atsirasti korupcijos požymiams.

Sąrašo 15-18 punktas nurodo, kad paslaugos vadovas yra Žemės ūkio skyriaus vedėjas, o paslaugos teikėjas – skyriaus vedėjo pavaduotojas. Visų pirma, šis teisės aktas yra keistinas, kadangi paslaugos teikėjas yra kitas, o vedėjo pavaduotojo pareigybės skyriuje nėra. Svarbu paminėti, kad nors paslaugos vadovu nurodomas skyriaus vedėjas, tačiau jokių realių veiksmų šis subjektas neatlieka.

Analizuotoje srityje nėra tinkamai užtikrinamas vidaus kontrolės funkcionavimas, vienasmenis sprendimo priėmimas ir vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą, nebūvimas neužtikrina atsakingų asmenų atskaitingumo. Jų nustatymas užtikrintų Leidimų išdavimo ir atskirų šios veiklos subjektų santykių skaidrumą.

Nustatyti veiklos trūkumai yra nežymūs, iš esmės nepažeidžiantys asmenų teisių ir teisėtų interesų, nedarantys žalos, todėl atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad Varėnos rajono savivaldybės žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje egzistuoja nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, tačiau būtina esamos teisinės bazės plėtra šioje srityje.

SIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą, priėmimas užtikrintų atskirų šios veiklos subjektų santykių skaidrumą, padėtų išvengti korupcijos apraiškų, keliančių grėsmę Varėnos rajono savivaldybės autoritetui, gyventojų ir kitų piliečių, kuriems aktualu žemės ūkio techniko techninę apžiūrą, teisėms ir interesams. Atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje bei vertinant išvadoje pateikiamą informaciją, siūloma:

1. Peržiūrėti ir atnaujinti Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 30 įsakymą Nr. DV-1212 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės veiklos dokumentų, administracinių paslaugų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamento ir Varėnos rajono savivaldybės administracinių paslaugų sąrašo tvirtinimo“.

2. Priimti vidinius teisės aktus kuriuose būtų detalizuota įstatymuose nustatyta ir šioje išvadoje vertintuose teisiniuose santykiuose dalyvaujančių subjektų kompetencija, teisės ir pareigos, procedūros, sprendimų priėmimo ir jų apskundimo tvarka.

3. Įvertinti vienasmenio sprendimo priėmimo tvarkos trūkumus ir teisės aktuose įtvirtinti aiškia atskaitingumo procedūrą ir/arba asmenų, vykdančių žemės ūkio technikos techninės apžiūros paslaugą, teisių ir pareigų, vykdančių šią funkciją, paskirstymą.

4. Siekiant užtikrinti techninio talono išdavimo procedūros skaidrumą, būtų tikslinga raštu pateikti atsisakymą išduoti taloną, kuriame būtų nurodyta ir teisę apskųsti tokį sprendimą.

PRIDEDAMA: Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Varėnos rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio technikos techninės apžiūros srityje – 12 lapų.

Savivaldybės meras

Algis Kašėta

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUTATYMO KLAUSIMYNAS VARĖNOS
RAJONO SAVIVALDYBĖJE ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKOS TECHNINĖS APŽIŪROS SRITYJE
NUO 2019-10-01 IKI 2020-09-30

Eil. Nr.	Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatyti vertinimo kriterijai	Korupcijos pasireiškimo tikimybė
1.	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika	
1.1.	Ar buvo ir kaip nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir/ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo, už kurį numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė, valstybės ar savivaldybės įstaigoje faktas.	Nevertinama
1.2.	Ar informacija buvo pateikta juridinių asmenų registrai, ar nustatyti faktai buvo paviešinti?	Nevertinama
1.3.	Ar sudarytos galimybės darbuotojams, kitiems asmenims kreiptis ir informuoti (taip pat ir anonimiškai) vadovus apie galimus korupcijos pobūdžio nusikalstamų veikų ir/ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų įstaigoje faktus? Ar buvo gauta tokių pranešimų?	Savivaldybės internetinėje, svetainėje www.varena.lt suteikta išsami informacija, dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimų pranešimo. Pranešimų nėra gauta.
1.4.	Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, kokios yra veiklą reglamentuojančio teisės aktų	Tyrimas neatliktas kadangi nebuvo tokio poreikio.

	spragos, vidaus kontrolės sistemos trūkumai ir kitos priežastys sudarė prielaidas šias netesėtas veikas padaryti? Jei taip, kokios tyrimo išvados?	
1.5.	Ar buvo imtasi priemonių teisinio reglamentavimo spragoms šalinti, vidaus kontrolės efektyvumui didinti? Jei taip, kaip vertinate šių priemonių veiksmingumą?	Nevertinama
	<i>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo</i>	Atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimo tikimybę – pasiūlymų nėra.
2.	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas	
2.1.	Ar įstaigoje priimti teisės aktai nustato / detalizuoja kontrolės / priežiūros veiksmų, procedūrų ar vykdymo formas, tvarką, periodiškumą?	Nėra.
2.2.	Ar teisės aktuose numatyti konkretūs kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančios / sprendimus priimančios subjektai, išsamiai ir tiksliai apibrėžtos jų teisės ir pareigos? Ar šiems subjektams nesuteikti per platūs įgaliojimai veikti savo nuožiūra?	2020 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. DV- 456 patvirtintame pareigybės aprašyme nurodoma vyr. specialisto specializacija „žemės ūkio technikos registravimas ir priežiūra“ Funkcijose glaustai aprašomos pareigos, kurios yra nustatytos ir 2002 m. gegužės 30 d. LR Žemės ūkio ministro įsakyme nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų

		priekabų techninės apžiūros tvarkos“.
2.3.	Ar įstaigoje priimti teisės aktai, sprendimai, užtikrinantys Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų laikymąsi?	Nevertinama.
2.4.	Ar įstaigos priimtuose teisės aktuose įtvirtinta konkreti ir tiksli sprendimų priėmimo procedūra vykdančios kontrolės / priežiūros funkcijas?	Vidiniuose teisės aktuose nedetalizuojama, procedūra nurodyta tik 2002 m. gegužės 30 d. LR Žemės ūkio ministro įsakyme nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų techninės apžiūros tvarkos“.
2.5.	Ar įstaigos priimtuose teisės aktuose aiškiai atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės / priežiūros vykdymo funkcijos?	Vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą nėra, o pagal vyr. specialisto pareigybės aprašymą yra suteikta teisė ir priimti sprendimus ir vykdyti jų kontrolę/ priežiūrą. Tokia ydinga praktika sukuria terpę korupcijos pasireiškimo galimybei.
2.6.	Ar įstaigos teisės aktai reglamentuoja kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančių subjektų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės (prevencinės,	Varenos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 15 d. įsakymo Nr.

	<p>einamosios, paskesniosios) procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma, ar ji pakankamai veiksminga?</p>	<p>DV-456 10 punktu skyriaus vedėjas vadovauja struktūrinio padalinio veiklų vykdymui arba prireikus vykdo struktūrinio padalinio veiklas. Valstybės tarnautojų kontrolė ir priežiūra atsispindi ir kasmetiniuose veiklos vertinimuose.</p>
2.7.	<p>Ar įstaigos priimti vidaus teisės aktai reglamentuoja kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančių subjektų veiklos ir sprendimų apskundimo tvarką?</p>	<p>Vidinių teisės aktų, reglamentuojančių kontrolės / priežiūros funkcijas vykdančių subjektų veiklos ir sprendimų apskundimo tvarką nėra. Apskūsti subjektų veiklą galima Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.</p>
2.8.	<p>Ar įstaigoje buvo gauta asmenų skundų, pranešimų, kitokio pobūdžio informacijos dėl subjektų veiklos / priimtų sprendimų teisėtumo, pagrįstumo? Jei taip, ar buvo atliekamas tokios informacijos tyrimas?</p>	<p>2020 m. įstaigoje buvo atlikta anoniminė Korupcijos pasireiškimo tikimybės apklausa. Į klausimą, kuriose srityse galimai egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo atsakyta „Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyriaus vykdoma ūkininkų technikos techninė apžiūra.“ Atsižvelgiant į tai buvo</p>

		priimtas sprendimas atlikti Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatyta šioje srityje.
2.9.	Ar įstaigos priimti teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	Nėra vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą.
	<i>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo</i>	Atsižvelgiant į tai, kad nėra vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą ir priežiūrą bei į tai, kad nėra reglamentuotas subjekto vykdomos veiklos apskundimas yra sukuriama terpė korupcijos pasireiškimo tikimybei. Siūlytina peržiūrėti Vyriausybės reikalavimus ir atsižvelgiant į korupcijos prevencijos mažinimo siekiamybę priimti atitinkamus teisės aktus.
3.	Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti	
3.1.	Ar priimti teisės aktai, reglamentuojantys atskirų darbuotojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką,	Taip – Varėnos rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų

	<p>principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę? Ar darbuotojai pasirašytinai supažindinti su teisės aktais?</p>	<p>tarnybinius ar darbo uždavinius, funkcijas, teises, veiklos organizavimą bei atsakomybę nustato:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varėnos rajono savivaldybės administracijos metinis veiklos planas. 2. Varėnos rajono savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklės. 3. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos vertinimo dokumentai. 4. Skyriaus veiklos nuostatai. 5. Valstybės tarnautojo ar darbuotojo pareigybės aprašymas. <p>Su visais šiais teisės aktais darbuotojai supažindami naudojantis dokumentų valdymo sistema „Kontora“ arba pasirašytinai.</p>
3.2.	<p>Ar priimant teisės aktus, reglamentuojančius atskirų darbuotojų uždavinius, funkcijas, atsižvelgta į teisės aktais nustatytus uždavinius, funkcijas?</p>	<p>Taip, atsižvelgta. Visais atvejais vadovaujamosi specialiaisiais teisės aktais, pareigybės aprašymo rengimo metodika ir kitais pareigybės kvalifikacinis</p>

		reikalavimus nustatančiais teisės aktais.
3.3.	Ar priimtuose teisės aktuose apibrėžti atskirų darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra pakankami uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti?	Skyriaus vedėjas organizuoja Skyriaus darbą, paskirsto užduotis Skyriaus darbuotojams, kontroliuoja jų vykdymą ir atsako už Skyriui priskirtų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimą.
3.4.	Ar priimti teisės aktai užtikrina aiškų atskirų darbuotojų pavaldumą ir atskaitingumą?	Visuose valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių aprašymuose yra nustatomas tiesioginis pavaldumas. Skyrių darbuotojai tiesiogiai pavaldūs skyriaus vedėjui, o skyrių vedėjai Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriui.
3.5.	Ar priimti teisės aktai reglamentuoja darbuotojų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma? Ar ji veiksminga?	Žiūrėti p. 3.1 ir 3.3
3.6.	Ar priimti teisės aktai reglamentuoja darbuotojų veiklos vertinimo tvarką, formas, periodiškumą?	Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos vertinimo tvarką reglamentuoja Varėnos rajono savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos Varėnos rajono savivaldybės administracijos

		<p>direktorius 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. DV-1433 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo“.</p>
3.7.	<p>Ar priimtas darbuotojų etikos/elgesio kodeksas? Jei taip, kaip vykdoma šio kodekso nuostatų įgyvendinimo/laikymosi kontrolė?</p>	<p>Įstaigoje darbuotojų etikos/elgesio kodeksas nėra priimtas, darbuotojai, dirbantys valstybės tarnyboje, vadovaujasi Valstybės tarnybos įstatyme nurodytais principais.</p>
3.8.	<p>Ar šie teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?</p>	<p>Periodiškai peržiūrimi vidiniai teisės aktai ir pagal poreikį pakeičiami ar priimami nauji.</p>
	<p><i>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo:</i></p>	<p>Atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimo tikimybę – pasiūlymų nėra.</p>
4.	<p>Veikla susijusi su leidimų, nuolaidų lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu</p>	
4.1.	<p>Ar įstaiga įstatymų ir kitų teisės norminių aktų pagrindu priėmė būtinus teisės aktus, nustatančius / detalizuojančius leidimų, licencijų, lengvatų, nuolaidų, kitokių papildomų teisių išdavimo / neišdavimo arba suteikimo / nesuteikimo, teisinės atsakomybės, kitų teisinio / ekonominio poveikio</p>	<p>2002 m. gegužės 30 d. LR Žemės ūkio ministro įsakymo Nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų techninės apžiūros tvarkos“ 2 punkte nurodoma, kad savivaldybės vadovaujasi</p>

	<p>priemonių procedūras? Ar šiuose teisės aktuose aiškiai ir tiksliai reglamentuojama administracinės procedūros eiga, terminai, nustatyti konkretūs, objektyviai pamatuojami reikalavimai procedūroje dalyvaujantiems asmenims?</p>	<p>patvirtinta tvarka. Nei įsakyme nei tvarkoje nėra pareigos pasitvirtinti vidinius teisės aktus, visa žemės ūkio technikos priežiūra reglamentuojama įsakymu patvirtintoje tvarkoje.</p>
4.2.	<p>Ar įstaigos teisės aktuose aiškiai ir tiksliai numatyti leidimus, licencijas ir kitus dokumentus išduodantys / neišduodantys, teisinę atsakomybę ir kitas teisinio / ekonominio poveikio priemones taikantys subjektai (įstaigos padaliniai, valstybės tarnautojai ar darbuotojai), ar išsamiai apibrėžta šių subjektų kompetencija? Ar šiems subjektams nesuteikti per platūs įgaliojimai veikti savo nuožiūra?</p>	<p>Žiūrėti p. 2.2</p>
4.3.	<p>Ar įstaigos teisės aktai suteikia įgaliojimus išduoti / suteikti leidimus, licencijas ir kitus dokumentus, taikyti teisinę atsakomybę, kitas teisinio / ekonominio poveikio priemones kolegialiai institucijai? Ar užtikrinamas bendradarbiavimas ir administracinė kolegialios institucijos priežiūra?</p>	<p>Vidinių teisės aktų nėra, kriterijus nevertinamas.</p>
4.4.	<p>Ar įstaigos teisės aktuose įtvirtinti aiškūs kriterijai, principai, kuriais vadovaujantis priimamas sprendimas išduoti / neišduoti leidimus, licencijas ir kitus dokumentus? Ar numatyti konkretūs administracinės procedūros sprendimų priėmimo terminai?</p>	<p>Vidinių teisės aktų nėra, vadovaujama 2002 m. gegužės 30 d. LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų</p>

		techninės apžiūros tvarkos“ patvirtintu tvarkos aprašu, kuriame pasigendama principų ir sprendimų priėmimo terminų.
4.5.	Ar teisinis reglamentavimas užtikrina veiklos ar atskirų tokios veiklos subjektų santykių skaidrumą? Ar teisinis reglamentavimas nesukuria nevienodų ar diskriminuojančių sąlygų tam tikroje srityje veikiantiems subjektams?	Žemės ūkio technikos registravimas ir priežiūra, t.y. techninės apžiūros tvarka yra tiesiogiai pavesta tik 1 subjektui. Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. DV-456 10 punktas nurodo, kad skyriaus vedėjas vadovauja struktūrinio padalinio veiklų vykdymui arba prireikus vykdo struktūrinio padalinio veiklas – galima preziumuoti, kad vykdo žemės ūkio technikos registravimą ir priežiūrą.
4.6.	Ar įstaigos teisės aktuose atskirtas sprendimo išduoti / neišduoti leidimus, licencijas ir kitus dokumentus priėmimo ir licencijuojamos ar kitokios veiklos priežiūros / kontrolės bei sankcijų taikymo funkcijų įgyvendinimas?	Žiūrėti p. 2.6
4.7.	Ar įstaigoje reglamentuota sprendimų išduoti / neišduoti	Vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės

	leidimus, licencijas ir kitus dokumentus priėmimo proceso vidaus kontrolės (preveninės, einamosios, paskesniosios) procedūros?	ūkio technikos techninės apžiūros talono išdavimą, nėra – vadovaujamasi 2002 m. gegužės 30 d. LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 207 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų techninės apžiūros tvarkos“.
4.8.	Ar įstaigoje, išduodant / neišduodant leidimus, licencijas lengvatas, nuolaidas, suteikiant / nesuteikiant kitokias papildomas teises, taikomas „vieno langelio“ principas?	Nevertinama, kadangi paslauga neatitinka vieno langelio principo.
4.9.	Ar įstaigoje, išduodant / neišduodant leidimus, licencijas lengvatas, nuolaidas, suteikiant / nesuteikiant kitokias papildomas teises, naudojamos informacinės technologijos (diegiama / įdiegta e. valdžios sistema)?	Atliktos žemės ūkio mašinų techninės apžiūros registruojamos VĮ Žemės ūkio ir kaimo verslo centro <u>Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinė sistemoje.</u>
4.10.	Ar įstaigos teisės aktuose numatyta subjektų, išduodančių leidimus, licencijas ir kitus dokumentus, veiklos ir priimtų sprendimų apskundimo tvarka? Ar buvo gauta asmenų skundų, pranešimų, kitokio pobūdžio informacijos dėl leidimus, licencijas ir kitus dokumentus išduodančių arba suteikiančių subjektų veiklos / priimtų sprendimų	Skundų, dėl subjekto, vykdančio žemės ūkio technikos techninę apžiūrą, gauta nebuvo. Subjektų apskundimo tvarka vidiniuose teisės aktuose nenumatyta. Subjektai gali būti patraukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos

	teisėtumo, pagrįstumo? Ar buvo atliekamas tokios informacijos tyrimas?	administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
4.11.	Ar įstaigos teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	Kadangi vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninę apžiūrą nėra, todėl toks kriterijus nevertinamas.
	<i>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo:</i>	Vidinių teisės aktų, reglamentuojančių žemės ūkio technikos techninės apžiūros procedūrą, nebuvimas suponuoja asmenų nepasitikėjimą savivaldybės teikiama paslauga, yra sukuriamas sunkumas sprendimų apskundimui ir neigiama terpė veiklos subjektų santykių skaidrumui, korupcijos pasireiškimo tikimybei. Būtinai vidinių teisės aktų priėmimas, reglamentuojantis žemės ūkio technikos techninės apžiūros procedūrą, ją atliekančio subjekto teises ir pareigas, priimto sprendimo apskundimo tvarką.
5.	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	

5.1.	Analizuojama sritis nėra susijusi su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu, viešaisiais pirkimais todėl šis kriterijus nevertinamas.	-
6.	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:	
6.1.	Analizuojama sritis nėra susijusi su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija todėl šis kriterijus nevertinamas.	-
7.	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę buvo nustatyta veiklos trūkumų:	
7.1.	Ar buvo įgyvendintos Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės pateiktos rekomendacijos ir siūlymai?	Nei nagrinėjamu laikotarpiu nei seniau Specialiųjų tyrimų tarnyba neatliko korupcijos rizikos analizės.
7.2.	Ar buvo imtasi priemonių korupcijos rizikos analizės metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir/ar šalinti?	Specialiųjų tyrimų tarnyba neatliko korupcijos rizikos analizės.

Administracijos direktorius

Alvydas Verbickas